

ÄÄNEKOSKEN KAUPUNGIN OPPILASKULJETUSOPAS

SISÄLTÖ

1 KOULUMATKOJA KOSKEVA LAINSÄÄDÄNTÖ	2
Oppilaan koulupaikan määräytyminen	2
2 ESIKOULU- JA OPPILASKULJETUSTEN MYÖNTÄMISEN PERUSTEET	3
Koulumatkan pituus	3
Koulumatka	3
Muut oppilaskuljetusperusteet	4
Koulumatkan vaarallisuus	5
Esikoululaisten ja 1-6 luokan oppilaiden kuljetusperusteet	5
kouluittain	5
Honkolan koulu	6
Koiviston koulu	6
Konginkankaan koulu	7
Sumiaisten koulu	7
Koulunmäen yhtenäiskoulu (Teknologiakeskuksen yksikkö)	7
Asemakadun koulu	8
Koulunmäen yhtenäiskoulu (Keskuskoulun yksikkö)	8
7-9 luokan oppilaiden kuljetusperusteet kouluittain	9
Koulunmäen yhtenäiskoulu (Koulunmäen koulun yksikkö)	9
Telakkakadun yläkoulu	9
Aamu- ja iltapäivätoiminnan kuljetukset	9
Kuljetuksia ei järjestetä	9
3 ESIKOULU- JA OPPILASKULJETUKSEN HAKEMINEN JA PÄÄTÖKSENTEKO	10
Oppilaan saattamisesta maksettava korvaus	10
4 ESIKOULU- JA OPPILASKULJETUSTEN JÄRJESTÄMINEN	11
Älykortit	12
Ohjeita huoltajalle	12
Lukuvuoden alkaessa	12
Muiden oppilaiden matkustaminen oppilaskuljetuksessa	13
Koulun toimintaan liittyvät kuljetukset	13
Poikkeustilanteet Vakuutus	14
Liikenneturvallisuus	15
Ympäristö	16
Palautteet oppilaskuljetuksista	16

1 KOULUMATKOJA KOSKEVA LAINSÄÄDÄNTÖ

Perusopetuslaki 32 §

Koulumatkat

Jos perusopetusta tai lisäopetusta saavan oppilaan koulumatka on 5 kilometriä tai pidempi, oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen. Jos esiopetusta saavan oppilaan matka kotoa esiopetukseen tai lasten päivähoidosta annetussa laissa tarkoitettua päivähoidosta esiopetukseen on 5 kilometriä tai pidempi, oppilaalla on vastaavasti oikeus maksuttomaan kuljetukseen kotoa suoraan esiopetukseen tai päivähoidosta esiopetukseen ja esiopetuksesta kotiin tai päivähoitoon. Perusopetusta, lisäopetusta tai esiopetusta saavalla oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen myös silloin, kun edellä tarkoitettu matka oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi. Maksuttoman kuljetuksen vaihtoehtona on oppilaan kuljettamista tai saattamista varten myönnettävä riittävä avustus. (19.12.2003/1139)

Edellä 1 momentin mukaisesti järjestettävä oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kaksi ja puoli tuntia. Jos oppilas on lukuvuoden alkaessa täyttänyt 13 vuotta, saa koulumatka kestää enintään kolme tuntia. (24.6.2010/642)

Jos oppilas otetaan muuhun kuin 6 §:n 2 momentissa tarkoitettuun kouluun tai opetuksen järjestämispaikkaan, oppilaaksi ottamisen edellytykseksi voidaan asettaa, että huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista. Lisäksi, jos esiopetusta saava lapsi osallistuu toisessa kunnassa järjestettävään lasten päivähoitoon lasten päivähoidosta annetun lain 11 c §:ssä tarkoitettulla tavalla, opetuksen järjestäjällä on oikeus edellyttää, että lapsen huoltaja vastaa lapsen kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista päivähoitoja esiopetuspaikan välillä. (8.4.2011/324)

Kuljetusta odottavalle oppilaalle on järjestettävä mahdollisuus ohjattuun toimintaan.

Oppilaan koulupaikan määräytyminen

Opetus- ja kasvatusjohtaja osoittaa päätöksellään oppilaalle lähikoulun kasvun ja oppimisen lautakunnan hyväksymien oppilaaksiottoalueiden perusteella. Lähikoulu voi olla muu kuin oppilaaksiottoalueen koulu, jos päätös perustuu perusopetuslain 3. ja 6.§:ään. Lähikoulu ei ole aina oppilaan asuinpaikkaa lähinnä sijaitseva koulu.

2 ESIKOULU- JA OPPILASKULJETUSTEN MYÖNTÄMISEN PERUS- TEET

Oppilaskuljetuksista päätetään perusopetuslain, Äänekosken kaupungin-
hallituksen ja kasvun ja oppimisen lautakunnan tekemien periaatepäätös-
ten mukaisesti.

Oppilaalla on oikeus saada kuljetus kaupungin osoittamaan lähikouluun tai
esiopetuspaikkaan. Jos huoltaja hakee lapselleen koulunkäyntioikeutta
muuhun kuin kaupungin osoittamaan lähikouluun tai esiopetuspaikkaan,
asetetaan POL 32 §:n 3 momentin nojalla oppilaaksi oton edellytykseksi,
että huoltaja vastaa oppilaan kuljetuksesta tai saattamisesta aiheutuvista
kustannuksista.

Mikäli lapsen esiopetus on järjestetty päiväkotiin, jossa hän **käyttää
myös päivähoitopalveluja**, kuljetus voidaan myöntää vain niille päiville,
jolloin oppilas tulee suoraan esiopetukseen tai lähtee kotiin suoraan
esiopetuksesta. Mikäli esiopetus järjestetään eri paikassa kuin päivähoito,
kaupunki on velvollinen järjestämään esiopetuspaikan ja päivähoitopaikan
välisen kuljetuksen.

Päivähoitoa tarvitsevat lapset sijoitetaan pääsääntöisesti päiväkotien
esiopetusryhmiin. Vain esiopetusta tarvitsevat lapset sijoitetaan
erillisiin esiopetusryhmiin. Mikäli lapsen päivähoitotarve syntyy
kesken esiopetusvuoden, harkitsee perhepalvelujohtaja / päiväkodin
johtaja lapsen siirtämistä erillisestä esiopetusryhmästä päiväkodin esiope-
tusryhmään resurssien puitteissa. Samoin toimitaan, mikäli lapsen päivä-
hoitotarve päättyy kesken lukuvuoden.

Maksuttoman kuljetuksen vaihtoehtona on oppilaan tai esikoululaisen
kuljettamista tai saattamista varten myönnettävä riittävä korvaus. Pää-
töksen korvauksesta ja sen määrästä tekee opetus- ja kasvatusjohtaja.

Koulumatkan pituus

Esikoululainen ja perusopetuksen 1-2 luokan oppilas on oikeutettu
maksuttomaan oppilaskuljetukseen kun oppilaan koulumatka lyhintä
jalankuljettavaa reittiä kaupungin osoittamaan esikouluun tai lähikouluun
on 3 km tai pidempi.

Perusopetuksen 3-9 luokan oppilas on oikeutettu maksuttomaan oppilas-
kuljetukseen kun oppilaan koulumatka lyhintä jalankuljettavaa reittiä kau-
pungin osoittamaan lähikouluun on 5 km tai pidempi.

Koulumatka

Esikoulun ja perusopetuksen oppilaan varsinaisella koulumatkalla tarkoite-
taan oppilaan päivittäistä kodin/asunnon ja koulun välistä matkaa, jonka
oppilas kulkee kouluun mennessään ja sieltä palatessaan. Oppilaskuljetuk-
set järjestetään ja korvataan kodin ja koulun/esikoulun väliselle matkalle.

Kaupunki järjestää kuljetuksen vain väestörekisteriin merkittyyn osoitteeseen.

Koulumatka mitataan lyhintä yleisessä käytössä olevaa kävelykelpoista reittiä myöten ja matka mitataan oppilaan kodin portilta koulun tontin portille. Mittauksessa käytetään apuna paikkatietojärjestelmää. Tarvittaessa tarkistusmittaus tehdään opetuspalvelun tilaamana palveluna. Mittaustarkkuutena on kaksi desimaalia ja kymmenen metrin matka.

Kaupungin velvollisuutena ei ole järjestää kuljetusta koko matkalle, vaan kuljetus voidaan järjestää vain osalle matkasta. Esiopetuksessa tai perusopetuksessa kuljetusedun saanut oppilas voi joutua kulkemaan osan koulumatkasta omin neuvoin kuljetusreitinvarteen.

Äänekoskella oppilaiden itsekuljettavat osuudet koulumatkasta ovat seuraavat:

- ✓ esikoululaiset 2,5 km tai tapauskohtaisesti
- ✓ 1 - 2 luokan oppilaalla 2,5 km
- ✓ 3 - 6 luokan oppilaalla 3,5 km
- ✓ 7 - 9 luokan oppilaalla 5,0 km.

Kilometrirajoja sovelletaan perusopetuslain määrittämien koulumatkaan käytettävien aikarajojen puitteissa. Alle 13-vuotias 2,5 tuntia ja oppilas, joka on lukuvuoden alkaessa täyttänyt 13 vuotta 3 tuntia.

Kävelymatkaan käytettävän ajan laskennan apuna käytetään Kuntaliiton suositusta, jossa on määritetty oppilaan kilometriä kohti tarvitsema keskimääräinen kävelyaika.

Oppilaan kilometriä kohti tarvitsema keskimääräinen kävelyaika												
Ikä vuosina	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Kävelyaika / min/km	16	15	14	13	12	12	11	11	11	11	11	10
	min	min	min	min	min	min	min	min	min	min	min	min

Muut oppilaskuljetusperusteet

Oppilaalla on oikeus esiopetus- ja oppilaskuljetukseen myös siinä tapauksessa, että koulumatka oppilaan ikä ja olosuhteet huomioon ottaen muodostuu liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi. Kuljetuksen järjestäminen koulumatkan vaikeuden tai rasittavuuden perusteella edellyttää asiantuntijalausuntoa. Oppilaalle voidaan myöntää myös terveydellisten syiden perusteella oikeus maksuttomaan oppilaskuljetukseen. Myös tällöin on toimitettava asiantuntijalausunto. Koululääkäri antaa oppilaskuljetuksia koskevat lääkärinlausunnot.

Koulumatkan vaarallisuus

Vaarallisiksi teiksi esikoululaisille ja alakoulun (1-6 lk.) oppilaille tällä hetkellä luokitellaan:

- ✓ Äänekosken alueella valtatie 4 ja 13, kantatie 69 ja Äänekoskentie tapauskohtaisesti
- ✓ Konginkankaan alueella valtatie 4, Matilanvirrantie ja Konginkankaantie
- ✓ Suolahden alueella Ruotintie, Sumiaistentie ja Äänekoskentie tapauskohtaisesti
- ✓ Sumiaisten alueella Sumiaistentie, Matilanvirrantie ja Taipaleentie Sumiaisten keskustasta Rautionmäentien risteykseen saakka

Vaarallisuusluokitus ei koske tienosuutta, jossa on kevyenliikenteenväylä ja/tai alikulkukäytävä.

Vaarallisella tieosuudella on noudatettava erityistä varovaisuutta. Oppilaskuljetusauton pysähdykset tehdään siten, ettei oppilas jää ylittämään tai kulkemaan tietä, joka on ko. ikäluokan oppilaalle luokiteltu vaaralliseksi. Mikäli tieolosuhteet ja oppilaan ikä edellyttävät, on mahdollista kulkea lyhyt matka tien suuntaisesti liittymästä linja-autopysäkeille.

Jos oppilaan koulumatkaan liittyy rautatien ylitys, niin oppilaskuljetusauton reitit pyritään järjestämään siten, että oppilaskuljetusauto ei ylitä rautatien tasoristeystä.

Koulumatkan liikenneturvallisuuden arvioinnissa käytetään Koululiitu-ohjelmaa. Lisäksi arvioinnissa käytetään tarvittaessa poliisin asiantuntemusta. Vaarallisuusluokitusta tarkastellaan säännöllisesti, joten siihen saattaa tulla muutoksia kesken lukuvuoden. Mahdolliset muutokset liikenneolosuhteissa esim. kevytliikenneväylän rakentaminen muuttavat oppilaskuljetusetuuden myöntämisen perusteita.

Esikoululaisten ja 1-6 luokan oppilaiden kuljetusperusteet

kouluittain

Hietaman koulu

Kuljetus järjestetään seuraavien perusteiden mukaisesti:

Matka:

- esikoululainen, kuljetus 3 km tai pidemmästä matkasta
- 1-2 luokan oppilas, kuljetus 3 km tai pidemmästä matkasta
- 3-6 luokan oppilas, kuljetus 5 km tai pidemmästä matkasta

Vaarallisuus:

- esikoululaiselle ja 1-5 luokan oppilaalle, joka koulumatkallaan joutuu ylittämään valtatie nro 13 Kartano-Kievarin, Lannevedentien tai Mäkikyläntien kohdalla
- esikoululaiselle ja 1-6 luokan oppilaalle, joka koulumatkallaan joutuu ylittämään valtatie 13 ilman kevyenliikenteen alikulkua muualla kuin edellä mainituilla kohdilla
- esikoululaiselle ja 1-6 luokan oppilaalle, joka joutuu kulkemaan koulumatkaa valtatiellä nro 13. Oppilas voi kulkea lyhyen matkan pysäkillä, jos tieolosuhteet ja ikä sen sallivat.

Honkolan koulu

Kuljetus järjestetään seuraavien perusteiden mukaisesti:

Matka:

- 1-2 luokan oppilas, kuljetus 3 km tai pidemmästä matkasta
- 3-6 luokan oppilas, kuljetus 5 km tai pidemmästä matkasta

Vaarallisuus:

- 1-6 luokan oppilaalle, joka ylittää Huutomäen risteysalueen Rannankylän tieltä koululle kulkevalla kevyenliikenteen väylällä
- 1-6 luokan oppilaalle, joka koulumatkallaan joutuu ylittämään valtatie nro 13 tai 4 ilman kevyenliikenteen alikulkua.
- 1-6 luokan oppilaalle, joka joutuu kulkemaan koulumatkaa valtatiellä nro 13 tai 4. Oppilas voi kulkea lyhyen matkan pysäkillä, jos tieolosuhteet ja ikä sen sallivat

Koiviston koulu

Kuljetus järjestetään seuraavien perusteiden mukaisesti:

Matka:

- 1-2 luokan oppilas, kuljetus 3 km tai pidemmästä matkasta
- 3-6 luokan oppilas, kuljetus 5 km tai pidemmästä matkasta

Vaarallisuus:

- 1-4 luokan oppilaalle, joka joutuu ylittämään kantatie nro 69 välillä Rannankyläntie-Koivistonkyläntie/Piiparintie(Hirvaskankaan kiertoliittymän suojatien voi ylittää 5-6 luokkien oppilas).
- 1-6 luokan oppilaalle, joka koulumatkallaan joutuu ylittämään kantatien nro 69 tai valtatie nro 4 ilman kevyenliikenteen alikulkua muualla kuin edellä mainitulla alueella
- 1-6 luokan oppilaalle, joka joutuu kulkemaan koulumatkaa kantatiellä nro 69 tai valtatiellä nro 4.

Oppilas voi kulkea lyhyen matkan pysäkillä, jos tieolosuhteet ja ikä sen sallivat

Konginkankaan koulu

Kuljetus järjestetään seuraavien perusteiden mukaisesti:

Matka:

- esikoululaisille kuljetus 3 km tai pidemmästä matkasta
- 1-2 luokan oppilas, kuljetus 3 km tai pidemmästä matkasta
- 3-6 luokan oppilas, kuljetus 5 km tai pidemmästä matkasta

Vaarallisuus:

- esikoululaiselle ja 1-6 luokan oppilaalle, joka koulumatkallaan joutuu ylittämään valtatie nro 4 ilman kevyenliikenteen alikulkua
- esikoululaiselle ja 1-6 luokan oppilaalle, joka joutuu kulkemaan koulumatkaa valtatiellä nro 4, Konginkankaantiellä tai Matilanvirrantiellä. Oppilas voi kulkea lyhyen matkan pysäkillä, jos tieolosuhteet ja ikä sen sallivat

Sumiaisten koulu

Kuljetus järjestetään seuraavien perusteiden mukaisesti:

Matka:

- esikoululaisille kuljetus 3 km tai pidemmästä matkasta
- 1-2 luokan oppilas, kuljetus 3 km tai pidemmästä matkasta
- 3-6 luokan oppilas, kuljetus 5 km tai pidemmästä matkasta

Vaarallisuus:

- esikoululaiselle ja 1-6 luokan oppilaalle, joka joutuu kulkemaan koulumatkaa Matilanvirrantiellä, Sumiaistentiellä tai Taipaleentiellä (Sumiaisten keskusta-Rautiomäentien välillä). Oppilas voi kulkea lyhyen matkan pysäkillä, jos tieolosuhteet ja ikä sen sallivat.

Vihijärvellä, Pilkankorventie/Pitkämäentie kohdalla ylitys sallittu 1-6 luokan oppilaille

Koulunmäen yhtenäiskoulu (Teknologiakeskuksen yksikkö)

Kuljetus järjestetään seuraavien perusteiden mukaisesti:

Matka:

- esikoululaisille kuljetus 3 km tai pidemmästä matkasta
- 1-2 luokan oppilas, kuljetus 3 km tai pidemmästä matkasta

- 3-6 luokan oppilas, kuljetus 5 km tai pidemmästä matkasta

Vaarallisuus:

- esikoululaiselle ja 1-6 luokan oppilaalle, joka koulumatkallaan joutuu ylittämään valtatie nro 4 ilman kevyenliikenteen alikulkua
- esikoululaiselle ja 1-6 luokan oppilaalle, joka joutuu kulkemaan koulumatkaa valtatiellä nro 4. Oppilas voi kulkea lyhyen matkan pysäkillä, jos tieolosuhteet ja ikä sen sallivat.
- Poikkikujan vartioimaton kevyenliikenteen tasoristeys on esikoululaiselle ja 1-6 luokan oppilaalle vaarallinen. Koulumatka Teknologia-keskukseen mitataan Hämeentien kautta.

Asemakadun koulu

Kuljetus järjestetään seuraavien perusteiden mukaisesti:

Matka:

- 1-2 luokan oppilas, kuljetus 3 km tai pidemmästä matkasta
- 3-6 luokan oppilas, kuljetus 5 km tai pidemmästä matkasta

Vaarallisuus:

- 1-5 luokan oppilaalle, joka joutuu ylittämään Äänekoskentien Paatelantien kohdalla
- 1-5 luokan oppilaalle, joka joutuu ylittämään Äänekoskentien Hämeentaipaleen tai Kanavanharjun kohdalla
- 1-6 luokan oppilaalle, joka koulumatkallaan joutuu ylittämään Äänekoskentien taajaman ulkopuolella ilman kevyenliikenteen alikulkua muualla kuin edellä mainituilla kohdilla
- 1-6 luokan oppilaalle, joka joutuu kulkemaan koulumatkaa Sumiaistentiellä, Ruotintiellä tai Äänekoskentiellä taajaman ulkopuolella. Oppilas voi kulkea lyhyen matkan pysäkillä, jos tieolosuhteet ja ikä sen sallivat.

Majalan suunnasta tulevien oppilaiden koulumatka mitataan Rantairain kautta.

Koulunmäen yhtenäiskoulu (Keskuskoulun yksikkö)

Kuljetus järjestetään seuraavien perusteiden mukaisesti:

Matka:

- 1-2 luokan oppilas, kuljetus 3 km tai pidemmästä matkasta
- 3-6 luokan oppilas, kuljetus 5 km tai pidemmästä matkasta

Vaarallisuus:

- 1-3 luokan oppilaalle, joka koulumatkallaan joutuu ylittämään Äänekoskentien Rotkolassa
- 1-6 luokan oppilaalle, joka koulumatkallaan joutuu ylittämään valtatie 4 tai Äänekoskentien taajaman ulkopuolella ilman kevyenliikenteen alikulkua
- 1-6 luokan oppilaalle, joka joutuu kulkemaan koulumatkaa

- valtatiellä. Oppilas voi kulkea lyhyen matkan pysäkille, jos tieolosuhteet ja ikä sen sallivat

7-9 luokan oppilaiden kuljetusperusteet kouluittain

Koulunmäen yhtenäiskoulu (Koulunmäen koulun yksikkö)

- 7-9 luokan oppilaille kuljetus 5 km tai pidemmästä matkasta

Telakkakadun yläkoulu

- 7-9 luokan oppilaille kuljetus 5 km tai pidemmästä matkasta

Aamu- ja iltapäivätoiminnan kuljetukset

Toimintaan osallistuvilla oppilailla ei yleensä ole lain mukaan oikeutta maksuttomaan oppilaskuljetukseen. Pääsääntöisesti 1–2 luokan oppilaalle, jotka osallistuvat aamu- ja iltapäivätoimintaan, ei järjestetä maksutonta oppilaskuljetusta. Oppilaalle, jolle on myönnetty kuljetusetuus, on annettava mahdollisuus käyttää etuuttaan. Oppilaat voivat osallistua iltapäivän muihin kuljetuksiin, jos oppilaskuljetusautossa on tilaa ja siitä ei aiheudu lisäkustannusta.

Kuljetuksia ei järjestetä

Kuljetuksia ei järjestetä eikä korvata

- ✓ terapia-, lääkäri-, hammaslääkäri-, yms. käynteihin
- ✓ kerhokuljetuksia koulun tai muiden tahojen kerhoihin tai kerhoista kaverin luokse
- ✓ tilapäisasumisiin tai tilapäisiin hoitopaikkoihin
- ✓ jos oppilaan huoltajilla on yhteishuoltajuus, kuljetus järjestetään vain väestörekisteriin merkitystä osoitteesta
- ✓ petoeläinhavaintojen perusteella harkitaan tapauskohtaisesti lausunnon perusteella
- ✓ jos oppilas sairastuu kesken koulupäivän, huoltaja huolehtii hänen kuljettamisestaan kotiin
- ✓ 1. luokasta lähtien koulun ja hoitopaikan välille
- ✓ valinnaiseen A2-kielen opetukseen muuhun kouluun, huoltaja järjestää kuljetukset itse.

3 ESIKOULU- JA OPPILASKULJETUKSEN HAKEMINEN JA PÄÄTÖKSENTEKO

Esikoululaiselle sekä ensimmäisen ja seitsemännen luokan oppilaalle myönnetään kuljetusetuus automaattisesti jos kuljetusetuuden matkaperuste (3km tai 5 km) tai matkan vaarallisuus täyttyy. Muiden oppilaiden (esim. muuttaneet) huoltajien tulee hakea kuljetusetuutta esiopetukseen ja perusopetukseen erillisillä lomakkeilla.

Määräaikaiset esim. koulutapaturmasta johtuvat kuljetukset haetaan opetustoimistosta heti kuljetustarpeen ilmennettyä.

Esiopetuskuljetuksen ja oppilaskuljetuksen hakemuslomakkeita saa esiopetuspaikoista, kouluista ja opetustoimistosta. Hakemukset voi myös tulostaa kaupungin internetsivuilta osoitteesta <http://www.aanekoski.fi/asukkaalle/lomakkeet/opetuspalvelut>. Esiopetuskuljetuksen ja oppilaskuljetuksen hakemiseen on molempiin omat lomakkeensa.

Päätöksenteko

Oppilaalle myönnetään oppilaskuljetusetuus ilman erillistä päätöstä, jos se perustuu matkan pituuteen, vaarallisuuteen tai ilmeiseen muuhun syyhyn. 1. vuosiluokan oppilaille voidaan myöntää oppilaskuljetus joko 1-2 luokan ajaksi tai koko alakoulun ajaksi. Samoin 7. vuosiluokan oppilaalle voidaan kuljetus myöntää koko yläkoulun ajaksi. Esikoululaiselle kuljetusetuus myönnetään esiopetusvuodeksi. Seuraavan lukuvuoden kuljetusetuuksista ilmoitetaan huoltajille helmi- maaliskuun aikana.

Koulun tai esiopetuksen henkilökunta ilmoittaa kuljetusjärjestelyt huoltajille ennen kuljetuksen alkamista.

Mikäli oppilas ei käytä myönnettyä kuljetusta, on siitä ilmoitettava mahdollisimman nopeasti kouluille tai esiopetuspaikkoihin. Samoin on ilmoitettava, mikäli oppilas tarvitseekin vain meno- tai paluukuljetuksen. Myös muista koulumatkaan liittyvistä muutoksista on ilmoitettava viipymättä kouluun tai opetustoimistoon. Mikäli ilmoittamatta jättämisestä seuraa kustannuksia, voi huoltaja joutua korvaamaan käyttämättä jääneestä kuljetuksesta aiheutuneet kulut.

Oppilaan saattamisesta maksettava korvaus

Oppilaan huoltajille voidaan maksaa korvausta oppilaan saattamisesta kouluun, jos oppilas täyttää kuljetusehdot ja huoltaja kuljettaa oppilasta. Kuljetuksesta maksetaan edullisimman vaihtoehdon mukainen korvaus. Saattokorvaus on tällä hetkellä 0,25 euroa/km.

Kuljetuskorvauksen myöntämisestä päätetään oppilaskohtaisesti enintään lukuvuodeksi kerrallaan. Korvauksen maksamista varten opetustoimistosta on saatavissa lomakkeita, joilla maksatusta varten tarvittavat tiedot pyydetään. Korvausta ei makseta, jos reitillä kulkee kaupungin järjestämä kuljetus, jossa on tilaa, eikä kuljetuskorvaukseen löydy muita perusteita.

4 ESIKOULU- JA OPPILASKULJETUSTEN JÄRJESTÄMINEN

Oppilaskuljetuksen järjestämisen yleiset periaatteet

Oppilaskuljetuksissa käytetään ensisijaisesti olemassa olevaa julkista liikennettä. Julkisen liikenteen vuorotarjontaa täydennetään kaupungin ostamilla kuljetuksilla, jotka ovat linja-autoilla tai taksilla ajettavia reittejä.

Kaupungin ostamien kuljetusten (taksi tai linja-auto) kuljetusreitit suunnitellaan lukuvuodeksi kerrallaan. Päätöksenteon ja oppilaskuljetusten suunnittelun yhteydessä oppilaan koulumatkaa, siihen käytettävää aikaa, turvallisuutta ja oppilaskuljetusauton reittiä arvioidaan käyttämällä kartta-ohjelmia ja tutustumalla paikan päällä olosuhteisiin.

Reitit ja aikataulut saattavat muuttua kesken lukuvuoden oppilaiden muuttamisesta, työjärjestyksen muuttumisen tai muista syistä johtuen.

Kaupungin tilaamissa kuljetuksissa vaaditaan autoihin turvavyöt ja lakisääteinen alkolukko. Vuoroliikenteessä lainsäädäntö ei vielä edellytä alkolukkoa. Samoin vuoroliikenteen linja-autoissa ei lainsäädäntö edellytä turvavöitä.

Äänekosken kaupungin kylät Honkola, Hietama, Parantala, Koivisto, Mämme ja Konginkangas sijaitsevat vilkasliikenteisten valtateiden (4 ja 13) ja kantatie (69) varrella. Oppilaskuljetusten suunnittelussa ja päivittäisessä oppilaskuljetuksessa noudatetaan erityistä varovaisuutta ko. alueilla.

Työjärjestyksestä ja kuljetusten aikatauluista johtuen oppilas voi joutua odottamaan kuljetusta aamulla ja/tai iltapäivällä. Kuljetusta odottavalle oppilaalle järjestetään mahdollisuus ohjattuun toimintaan.

Oppilas voi matkustaa koulumatkansa sekä taksilla että linja-autolla. Esikoululaisilla ja 1-6 luokan oppilailla vaihto tapahtuu saattavan oppilaskuljetusauton kuljettajan valvonnassa.

Syyslukukauden 2012 alusta alkaen kahden yläkoulumallin toteuduttua Telakkakadun yläkoulun oppilaskuljetukset on linjattu erikseen pitkien etäisyyksien vuoksi. Oppilaskuljetukset järjestetään siten, että kuljetukset ajetaan suorinta mahdollista reittiä ilman vaihtoja. Oppilaan koulumatkaan käyttämä aika järjestetään mahdollisimman lyhyeksi.

Älykortit

Äänekosken kaupunki myöntää älykortilla ilmaisen kuljetusoikeuden oppilaalle. Älykorttiin on ladattu oppilaan koko lukuvuoden koulumatkamaksut. Älykorttia on aina pidettävä mukana koulumatkalla.

Älykorttia saa käyttää vain koulumatkoihin ja se on henkilökohtainen. Jos oppilas kadottaa kortin tai itse vahingoittaa korttia, hänen täytyy ilmoittaa asiasta mahdollisimman nopeasti koulun henkilökunnalle. Näissä tapauksissa huoltaja on velvollinen lunastamaan uuden kortin.

Ohjeita huoltajalle

Oppilaskuljetusten sujuvuus edellyttää oppilaiden olemista riittävän ajoissa (vähintään 5 min. ennen) sovituissa noutopaikassa. Jos oppilas myöhästyy kuljetuksesta, erillistä kuljetusta ei järjestetä. Tällöin kuljetus on vanhempien vastuulla.

Taksikuljetuksissa huoltajan on ilmoitettava sovittujen ohjeiden mukaan kuljettajalle, jos oppilas ei tarvitse jonain päivänä kuljetusta. Jos oppilas haetaan koulusta, on myös siitä ilmoitettava kuljettajalle. Kaupunki voi periä turhien ajojen kustannukset huoltajilta.

Koulun henkilökunta ilmoittaa kuljetusetuuden saavien oppilaiden huoltajille ja koulukuljettajalle, jos lukujärjestykseen tulee tilapäisiä muutoksia (esim. koulun työajan lyhennyksiä).

Äänekosken kaupunki ei vastaa kuljetuksista erittäin huonoissa keliolosuhteissa tai jos yksityistie ei ole liikennöitävässä kunnossa eikä myöskään joukkoliikenteeseen kohdistuvien työtaistelutoimenpiteiden aikana. Näissä tapauksissa päätös oppilaan kouluun lähettämisestä on huoltajan vastuulla.

Oppilaskuljetusten häiriötilanteissa koulun henkilökunta tiedottaa oppilaiden huoltajia tilanteesta.

Huoltaja seuraa omalta osaltaan koulumatkaan käytettävää aikaa ja tiedottaa siitä tarvittaessa koulun henkilökuntaa.

Lukuvuoden alkaessa

- Esikoululaiset ja alakoulun (1-6 lk) oppilaat:

Koulun ja esikoulun henkilökunta tiedottaa oppilaita oppilaskuljetuksista ennen lukuvuoden alkua.

Vuoroliikenteessä käytettävät älykortit jaetaan esikoululla ja koululla ensimmäisenä koulupäivänä, aamulla oppilas voi matkustaa ilman älykorttia.

Vuoroliikenteen aikatauluista saa lisätietoja Matkahuollosta tai internetin kautta www.matkahuolto.fi

Ensimmäisinä koulupäivinä koulutyöaika on lyhennetty. Koulun kaikkien oppilaiden koulutyö päättyy yhtä aikaa. Iltapäivän kuljetukset jakautuvat normaalisti useammalle kellonajalle. Alkupäivinä iltapäivän kuljetusajat ruuhkautuvat ja sen seurauksena kuljetukset viivästyvät.

Opetustoimi suosittelee, että uudet esikoulu- ja koulutulokkaat osallistuvat iltapäivän kuljetuksiin vasta silloin, kun koulu siirtyy syksyn ensimmäisten työpäivien jälkeen noudattamaan normaalia lukujärjestystä.

- Yläkoulun (7-9 lk) oppilaat:

Koulun henkilökunta tiedottaa oppilaita oppilaskuljetuksista kouluun tutustumisen yhteydessä tai ennen lukuvuoden alkua.

Vuoroliikenteessä käytettävät älykortit jaetaan koululla ensimmäisenä koulupäivänä, aamulla oppilas voi matkustaa ilman älykorttia.

Vuoroliikenteen aikatauluista saa lisätietoja Matkahuollosta tai internetin kautta www.matkahuolto.fi

Muiden oppilaiden matkustaminen oppilaskuljetuksessa

Normaalit linja-autovuorot ovat avoimia myös oppilaille, jotka eivät ole oikeutettuja maksuttomaan oppilaskuljetukseen. Näistä linja-autovuoroista ja niissä käytettävistä maksuvälineistä saa lisätietoja Matkahuollosta.

Takseilla ajettavat oppilaskuljetusreitit eivät ole kaikille avoimia kuljetuksia. Jos autossa on vapaita paikkoja, niitä voidaan jakaa rehtorin ohjeen mukaan myös muille kuin lakisääteisen kuljetusetuuden saaville oppilaille. Ns. itsemaksavien oppilaiden vuoksi ei reittiin tai reitin aikatauluun tehdä muutoksia.

Ns. itsemaksavalta oppilaalta peritään kuljetustapahtumassa linja-autoliikenteen lipputaksojen mukainen hinta. Matkan voi maksaa käteisellä tai joillakin reiteillä myös Matkahuollon lipputuotteilla.

Jos taksin lakisääteisen kuljetusetuuden saavien oppilaiden määrä muuttuu lukuvuoden aikana, niin itsemaksava oppilas voi joutua luopumaan kuljetuksesta. Näissä tapauksissa kaupungilla ei ole velvollisuutta järjestää korvaavaa kuljetusta.

Koulun toimintaan liittyvät kuljetukset

Koulutyöhön liittyy kuljetuksia myös koulupäivän aikana. Tällaisia ovat esim. uimahallikuljetukset, retket ja tutustumiskäynnit eri kohteisiin. Koulut tilaavat kuljetukset Äänekosken kaupungin ohjeiden mukaan. Kuljetuksissa autoihin vaaditaan turvavyöt ja lakisääteinen alkolukko.

Toimintaan liittyvissä kuljetuksissa noudatetaan vaarallisten teiden luokitte-
telua alakoulun oppilaille samoin kuin koulumatkalla, jos oppilas jää esim.
paluumatkalla kotipysäkille tai lähtee kuljetukseen kotipysäkiltä.

Poikkeustilanteet

Vakuutus

Kaupunki vastaa oppilaille koulussa tai koulumatkalla tapahtuvista tapa-
turmista. Vastuu koskee varsinaista kouluaikaa ja koulumatkaa sekä
koulun järjestämiä opinto- ym. retkiä. Kaupunki korvaa tapaturman ai-
heuttamat hoitokulut. Liikennevahingoissa, joissa toisena osapuolena on
moottoriajoneuvo, hoitokulut tulee ohjata ensisijaisesti lakisääteisen lii-
kennevakuutuksen korvattaviksi. Esinevahinkoja ei pääsääntöisesti kor-
vata.

Mikäli sattuu vakava liikenneonnettomuus, jossa tapahtuu henkilövahinko-
ja, vastaa poliisi tilanteen hallinnasta ja tiedottamisesta.
Jos sattuu vakavuusasteeltaan lievempi onnettomuus, on koulu
velvollinen tiedottamaan oppilaiden huoltajia tapahtuneesta.

Poikkeaminen koulumatkalla

Oppilaan koulumatkaksi katsotaan hänen matkansa suorinta tietä kodin ja
kulun välillä. Kuljetusoppilaiden kohdalla koulumatkaksi katsotaan
oppilaan lyhin matka kotoa kuljetusreitinvarteen ja kaupungin järjestä-
män tai osoittaman kuljetuksen käyttäminen.

Koulumatkaksi ei katsota sitä, että oppilas poikkeaa koulureitiltä tai ei
käytä hänelle määritellyä oppilaskuljetusta tai vastaavasti menee op-
pilaskuljetusta tai muuta liikennettä käyttäen muualle kuin suoraan
kotiinsa. Näissä tapauksissa oppilas toimii omalla/huoltajan vastuulla.

Linja-auto tai taksi ei saavukaan pysäkille

Ajokelin ollessa erityisen huono tai muista erityisistä syistä voi joskus
käydä niin, että linja-auto tai taksi ei pääse kulkemaan aikataulun mukai-
sesti. Tien puutteellisen kunnossapidon (esim. puutteellisen liukkauden-
torjunnan) vuoksi tieosuus voi jäädä kokonaan ajamatta. Oppilaan ei pidä
kuitenkaan odottaa kuljetusta pysäkillä loputtomiin (n. 15 min.), vaan on
parasta, että hän menee takaisin
kotiinsa ja ottaa yhteyttä vanhempiin, kouluun tai opetustoimistoon.

Kovat pakkaset

Kovien pakkasten vuoksi ei järjestetä erillisiä kuljetuksia. Kuljetusoppilaat
kuljetetaan kuitenkin tavalliseen tapaan.

Sattuu vahinko- tai ilkivaltatapaus

Mikäli oppilas aiheuttaa tahallisesti tai huolimattomuuttaan oppilaskuljetusautolle vahinkoa ja/tai ilkivaltaa ja/tai tahraamista auton pintoihin, on hän velvollinen korvaamaan aiheuttamansa vahingon.

Äänekosken kaupunki ei korvaa oppilaan oppilaskuljetusautolle aiheuttamaa vahinkoa/ilkivaltaa/tahraamista.

Liikennöitsijä ja oppilaan huoltaja sopivat vahinkojen korvaamisesta keskenään.

Poikkeavat koulupäivät eli koulupäivä, joka päättyy lukujärjestyksestä poiketen

Koulun henkilökunta huolehtii, että koulujen poikkeavista työajoista ilmoitetaan riittävän aikaisin kuljetuksessa oleville oppilaille ja kuljettajille ennen ko. päivää.

Koulun henkilökunta sopii kuljettajien kanssa poikkeuspäivien muutokset huomioiden oppilaskuljetusten linjaukset.

Linja-autojen kuormitukset ennakoidaan, jotta oppilaita ei joudu seisoma-paikoille

Oppilaiden lähtöä pitää poikkeavina koulupäivinä valvoa ja huolehtia siitä, että kaikki oppilaat pääsevät kotiin.

Oppilaalle tulee järjestää valvottu odotus koululla, jos ko. kellonaikana ei ole kuljetusta. Oppilaita ei saa ohjata kaupungille odottelemaan.

Poikkeavina koulupäivinä pyritään, ettei järjestetä tilausajoja, vaan oppilaat käyttävät järjestettyjä oppilaskuljetuksia.

Liikenneturvallisuus

Huoltajat ovat ensisijaisesti velvollisia opastamaan lapsiaan liikkumaan turvallisesti liikenteessä. Äänekosken kaupungin opetuspalvelut painottaa huoltajien vastuuta lastensa koulumatkoista. Huoltajien on opastettava ja neuvottava sekä tarvittaessa saatettava lasta, kunnes hän oppii itse kulkemaan ja huomioimaan liikennettä. Oppilaskuljetuksessa olevien lasten huoltajat vastaavat siitä, että lapsi pääsee turvallisesti autoon ja autosta kotiin.

Oppilas on koulun vakuutuksen piirissä koulumatkan ajan. Kuljettajan vastuu kattaa matkan autoon noususta kotipysäkiltä tai kokoontumispaikalta koulun pysäkille jättämiseen ja toisin päin.

Oppilas voi vaikuttaa omaan turvallisuuteensa myös oppilaskuljetuksen ja julkisen liikenteen käyttäjänä. Kuljettajalle on taattava työrauha, jotta hän voi keskittyä ajamiseen. Oppilaat eivät saa myöskään häiritä muita

matkustajia.

Kuljettajan huolehtii, että alle 15-vuotiaat oppilaat ovat kuljetuksen alkaessa turvavyöhön kiinnitettynä. Oppilaat eivät saa avata turvavyötä, eivätkä vaihtaa paikkaa kesken kuljetuksen.

Laki järjestyksenpitämisestä joukkoliikenteessä oikeuttaa kuljettajan poistamaan häiriötä aiheuttavan matkustajan, joka kielloista huolimatta jatkaa häiriön aiheuttamista. Matkustajaa ei saa kuitenkaan poistaa, jos siitä aiheutuisi vaaraa hänen terveydelleen.

Ympäristö

Äänekosken kaupunki on sitoutunut Kuntien energiatehokkuussopimukseen.

Äänekosken kaupunki edellyttää kuljetuspalvelun tuottajilta, että he huomioivat kuljetuspalvelun tuottamisessa energiatehokkuuden parantamisen, energiansäästön ja ympäristöystävällisyyden.

Kalustohankinnoissa huomioidaan energiatehokkuus ja henkilöstö koulutetaan toimintatapoihin, jotka säästävät energiaa ja vähentävät ympäristökuormaa.

Palautteet oppilaskuljetuksista

Oppilaskuljetusten laatua seurataan kouluilta, kuljettajilta, huoltajilta ja oppilailta tulleiden palautteiden perusteella. Eri tahoille järjestetään kyselyjä.

Palautteet kuljetuksista tulee antaa kirjallisesti. Äkillisissä ja nopeaa toimintaa vaativissa tilanteissa palautteet annetaan suullisesti.

Palaute pyydetään antamaan mahdollisimman nopeasti ongelmatilanteen ilmettyä ko. koululle tai esikoululle. Palautteessa tulee mainita mm. seuraavat asiat:

- päivämäärä, kellonaika
- alue, reitti, kuka ajaa kuljetusta
- palaute
- palautteen antajan yhteystiedot.